

Bir Şiir Tahlili Rab Şiiri M Nusret Poyraz

– Ömer Batı · 30 Eylül 2009

RAB !

Yeryüzüne bakalım

Bakalım ardından ne gelecektir

Kim ölür kim kalır sözünden önce

Bakalım kim durup düşünecektir

Ötede bir Tanrı var olduğunu

İnsana bakalım

Bakalım merhametine ve öfkesine

Şefkatine ve gazabına bakalım

Herkes ruhunda bir Tanrı'yla ölecektir

Bakalım kim bilip öğrenecektir

Ötede bir Tanrı var olduğunu

Toprağa bakalım

Bakalım ölüye yoldaş toprağa

Kim bilir kimleri getirecektir

İnceden inceye nefes bularak

Bakalım kim görüp inanacaktır

Ötede bir Tanrı var olduğunu

Zamana bakalım

Bakalım gelip geçen zamana

Bir hayat kuralım yaşayalım alabildiğine

Bakalım kim duyup hissedecektir

Ötede bir Tanrı var olduğunu

Geçmişe bakalım

Hayır! Bu böyle bitmemeli

Görüyorum kesinlikle görüyorum

O'na yaklaştıkça bana yaklaşan

Ben uzaklaştıkça benden uzaklaşan

Ötede bir Tanrı var olduğunu

İnanıyorum...

Mehmet Nusret Poyraz / 01.08.2009

" RAB ! " ŞİİRİNİN TAHLİLİ:

Hayat bir boş rüyaymış
Geçen ibadetler özürlü
Eski günahlar dipdiri
Seçkin bir kimse değilim
İsmimin baş harflerinde kimliğim
Bağışlanmamı dilerim
Sana zorsa yanmaya razıyım
Kolaysa affı esirgeme
Hayat boş geçti

Geri kalan korkulu
Her adımım dolu olsa
İşe yaramaz katında
Biliyorum
Bağışlanmamı diliyorum

Her şeyin her şeye rağmen devam ettiği anlar. Hayat denilen çemberde biteviye devam eden koşturmacalar yığını. Bazen çemberin daraldığı ve insanın boynuna bir kement gibi atıldığı zaman dilimleri. İlk güneşin taze bahar esintileriyle gözleri kamaştıran şuleleri. Ardından günün yorgun argın küheylanlar misali koşturulan karmaşasında zamana yenilen dakikaların son dilimleri. Yarışmanın başlangıç noktasıyla başlayan ve günün son ışıklarıyla bitmeye yüz tutmuş hayat zamanları.

Hani anlar vardır insanoğlu suya, ekmeğe, havaya ihtiyaç duyar da bunları arama adına Mecnun misali dünya semasının altında dolanır durur. Bu uğurda tüm mesaisini tanzim edecek kadar da cömerttir bedeni ihtiyaçlarını karşılamak adına. Kendi bedenini bazen olur bu yolda olumsuzlukların pençesindeki gidaplarda bulur. İşte bazen böyle bir açlık ruhumuzu da sarar ve sarmaladığı esnada da kalbimiz buna susamış gibi hisseder kendisini benliğimizde. İşte bu açlığın kana kana içilmeye yüz tutulmuş susamışlığının adına manevi boşluk derler de pek aldırış etmeyiz. Ama gerçek hakikat de budur aslında kaçınılmazdır oysa. Bu manevi açlık bazen bizi kör bataklıkların bağrında boy verdirir. Manevi boşluklar rüzgârında kuru yapraklar misali gönlümüz, hayat rüzgârının bahar esintileri önünde savrulup gitmektedir. Nereye gidişi belli olmayan gidişler.

İnsanoğlu, kendisini kaptırdığı bu gidişlerin peşinden bilinçsizce gitmektedir aslında. Bir yaralı yüreğin derman peşinde koşması misali; bir kuzunun âşık olduğu çobanının kaval sesinin ardından koşturması;

bir aşığın sevda peşinde deli divane olup sürüklenmesi; bir müridin üstadının ney sesinin üflemesiyle aşka gelip "hu" deyip dönmesi gibi bir şey olsa gerek bu gidişler. Bazen bu gidişlerde manevi bir eksiklik hissedilince işte o zaman orada yüreğimizin varlığını hisseder ve onu tatmin için elimizden gelen her şeyi yapmaya çalışırız. Bu farkındalıklı olma hali işte arayışların başlangıcını gösterir. Fakat bu arayışların başlangıcında olma hali sona yaklaşıldığının da habercisi olabilir. İşte o zaman değil başlangıcın, bitişin habercisidir bu emareler.

Bebeklik, çocukluk, gençlik olgunluk çağları birer birer elden çıkıp gitmiş, adeta arkamızda birer koca koca hatıra yığınları bırakmıştır hayat. Dağlar misali ömür geride kalmış ve işte "ben" denilen zamanların sayfası dürülmüştür artık. Bu hayat hep mücadele, koşturmaca, umutlarla, heyecanlarla ve kısacası sorumluluklarımızla kaplanmıştır. Her şeye kavuşulmuştur, elde edilmesi gereken ne varsa hepsine varılmıştır ama...

Amalarla başlayan kelimeler dizesi hep bir yerlerde eksik kalmıştır. Bunun farkında olmadan içimizde bir sızı gibi hissetmiş ve bazen yüreğimize saplanıp durmuştur bu eksiklikler yığını. Bu yarım kalan ve içimizde ince bir sızı gibi hissettiğimiz duygular bir şarkının olmayan yarısı, bir kitabın asıl açıklayıcı ve okunması gereken hakikat'i, bitmemiş bir tablonun yarım kalan fırça darbelerine ihtiyacı, bir hastanın dermanını arayan yakarışları, bir dervişin hakikati araması adına yollara deli divane koyulması gibi bir ihtiyaç benzeridir.

Bu ne yaman bir arayış, bu ne yaman bir sancıdır? Bu ne yaman bir seraptır yüreklerde? Çölüne yanarız, ararız zerresini. Çöllerinde vahalardaki sulara susamışken, seraplarıyla avunup dururuz. Bazen kuytu bir mekân veya gölgelik çıkıntı aranıp durulur da nafile.

Giceler ta subh olunca inletir bu dert beni
Derdimin içinde dermanımdır Allah Hu diyen
Yere göğe sığmayan bir müminin kalbindedir
Katremin içinde ummanımdır Allah Hu diyen

Arayışların neticesine kavuşulmuştur. Aranılan sevdalı aslında çok uzaklarda değil, gözümüzün ayasında gönlümüzle bağlantılı olan kör noktasında saklıdır. Bu bakmaktır, görmek değil. Bakılan her şeyde ona ait izleri terennüm etmek dili bağlı kalbimizin dudaklarıyla. Bir gün dilimize bir cümle gelir takılır, oltaya takılan değerli bir balık gibi. Çırpınır da durur ama esaretini anlayınca bu çırpınmaların boşuna olduğunu anlayınca hiçbir kaçış emaresini de göstermez artık. Gecenin ayaz, gecenin koyu karanlık ay ışığı dolunay gecelerinde bir ışıltı görülmüştür ufukta. Küçükte olsa bir şimşek çakmıştır yüreciğimizde. Yeter, olsun. Gönül kuşu kafesinden pervaz etmeye dursun aşkının kokusunu duyunca ona muhtaçlığını hissedince yerinde duramaz olmuştur. Kanat çırpma adına hazırlıklara başlamıştır bile.

Arayan duymakla değil, bulmakla bulur aradığını. Allah aşkı ve hakikat'i bulmak ne güzel bir hazinedir. İnsanoğlu ne kadarda kördür, aranan ne kadar yakında olsa da, ne kadar uzaklarda aranır mutluluk oysa.

O mutluluk ki kalplerde kandillerin ışığı gibi manevi bir ışıktır. Ne büyük bir ışıltı, ne büyük bir heyecandır bu arayışların sonu. Aranılan ve bulunan bu yitık hazinelerin akabinde dönüp arkamızdaki dağlar misali ömrümüzden arta kalan yığınlara baktığımızda ne kadar boş, bomboş yaşamışız deriz kendi kendimize. Bir de bakarız ki, herkes bizim gibi aradığını, ama neyi aradığını bilmeden gidiyor dağları aralarında küme küme bırakarak. Bu kalabalıklara doğru yüreğimizin en ücra köşesinden gelen bir içtenlikle haykırarak, "Aradığınız şey yanı başınızda" demek gelir içimizden. Bağıramayız, giden duymaz sesimizi, biz giderken de bağırınlar olmuştur muhakkak; ki bizde duyamadığımız bize seslenen sesleri. Her şey O'nu anlatırken biz kendi koşturmacalarımızın peşinde gitmekteydik. Bu gidişlerin nereye olduğunu bilmeden. Sazı elinde olan bir sazende bir sese vuslat için saatlerce hatta günlerce ellerini sazının tellerinde gezdirir durur. O sesi yakaladığınız an bilirsiniz ki tüm sıkıntılara değmiştir. Çünkü o ses O'nu anlatmaktadır. O'nun aşkıyla yanıp tutuşmaktadır sazendenin yüreği ve tellerinde gidip gelmekte acele eden parmak uçları. Dertli dertli inleyen saz da Yunusça seslenmektedir arayıp da bulunduğu aşkının adını duyunca: " Ballar balını buldum / Kovanım yağma olsun. "

O'nun aşkıyla inleyen âşıkların ahu efkanları hep birer nazlı dualar gibi gelir onu bulanlara. İnsanların çölleşmiş sinelerine, çorak kalplerine, ümit suyuna muhtaç gönüllerine yardım elini uzatan bir sevdalıdır. Onu bulmak için nice sevdalı ellerinde fenerle karanlık gecelerde, ıssız tepelerde, aşğını arayan maşuk gibi ara oldular. Bulduklarında ise ona tüm benlikleriyle sarılmışlardır. Toprağın suya susamış hali gibi sevgilisini dudağından mas ederken tüm sevdasını ona hissettirip durmuştur.

Seni aramam için beni uzağa attın!

Alemi benim, beni kendin için yarattın!

Ne güzel şey seni bulmak ey Rabbim! Bulup da yüzümü gözümü sürüp kapının eşığıne bir sevgi emaresi bulurum umuduyla kandil gibi yanmakta yüreğim. Başka nereye gidebilirim yaşamın onca hızında ilerlerken bu sona gidişler esnasında. Ben kapının kölesi olmaya razıyım. Her şeyde seni arar oldum, buldum, aşkına bandım, yüreğim adına kandı ey sevgilim. Ne olur kovma beni kapından. Rahmet deryandan bir katre de olsa avuçlar açıyor gözyaşı seriyorum kapına. Bunlar gönlümün gözlerinden akan kanlı yaşlarımın en içli yakarışlarıdır. Sultanım el aman, el aman.

" Araya araya bulsam izini / İzinin tozuna sürsem yüzümü " diyen âşıkların yüzleriyle değil bedenleriyle ve tüm benlikleriyle bu toza bandıkları anın sonuna gelindiğinde bize de bu sevdanın hikâyesini sizlere ulaştırmak düşecekti. Fakat "Bu sevda burada bitmez." diyen sevgililerin feryatları karşısında sadece kelimelere mola verip dinlenmeye çekiliyoruz. Kahve molası verirken, satırlar kelimelerle hemhal olma sevdasındayken bizler de Mehmet Nusret Hocamızın " Rab ! " şiirinin satırlarını oluşturan mısraların biçim ve içeriğini araştırmaya girişelim.

"Rab ! "şiirimizi biçim ve içerik olarak ele almaya çalıştığımızda karşımıza ilk bakışta biçim özellikleri olarak şu satırların döküldüğünü görmekteyiz:

Şiirimiz, O'na (cc) olan tüm duyguların anlaşılabilir şekilde şairimizin kalemine doğru hücum ettiği zaman dilimlerinde yazıldığı hissini uyandırmaktadır. Hani insan yalnız gecelerde yıldızlarla süslenmiş gökyüzünü temaşa ederken ve ay dolunay da göz kırparken manevi duygularımızın esas dayanak noktası olan kalbimize bazen öyle bir ok saplanır ki, bu okun yayının Mafisto'nun elinde olduğunu biliriz. Ve ona göre savunmaya geçeriz. Zehirli oklar misali düşüncelerimiz sarsılmadan savunmaya geçmiştir bile. Şairimizde de böyle bir halin varlığını satırlarda okumaktayız. Akıl ve yürek bir olunca kalkan gibi oklara savunma yapmaktadır şiirimizde. Kelimeler öyle net ve kesin örneklerle çıkmaktadır ki yürekten, dinleyen bunlar karşısında bir şey yapamaz ve yenilginin ezikliğinde gerisin geri dönüp gitmek düşmüştür şahsına. Zaten her şey O'nu (cc) anlatmıyor mu? Bakan gözler temaşa etme gayesiyle baktığında tüm kâinata, Yüce Yaratanın (cc) izlerini ve sikkesini görmüyor mu her bir yaratılmışta?

Şiirimiz ilk bakışta hece vezniyle yazılmış izlenimi uyandırmaktadır. Fakat biraz daha temaşa edince hece vezninden farklı olarak değişik bir biçim olarak serbest vezin kullanılmaya çalışılmıştır. Şiirimiz beş kıtadan oluşmuş izlenimi vermektedir. Her bir kıta da beşli ve altılı satır kullanılmıştır. Birinci ve dördüncü kıtalar beş, diğer kıtalar ise altışarlı mısralardan oluşmaktadır. Şiir konuşma havasında sanki birisiyle sohbet ediyor izlenimi vermektedir okuyucusuna. Okuyucu bu konuşmayı kendisiyle yapıldığı izlenimine kapılmaktadır. Şairimiz birilerine bir hakikati anlatma çabasıdadır.

Şiirimizin her kıtası anlatılan derin başlığı mahiyetindeki bir mısrayla başlamaktadır. Bu mısraların biçim özellikleri diğer mısralardan farklılık arz etmektedir. Bu kıtaların başlangıcında "yeryüzüne, insana, toprağa, zamana ve geçmişe" ait özelliklerde Rabbimizin emareleri anlatılmaktadır. Bütün kıtaların akabinde ise " İnanıyorum..." dizesi her şeyin hakikat olduğunu anlatmaktadır. Ve sende inan demektedir.

Şiirde her ne kadar serbest vezin kullanımı ağır bassa da hece veznini andıran bir kullanımın varlığını görmekteyiz. Şiirin kıtalarındaki ilk mısralar dışında genellikle 11'li hece vezni kullanılmıştır. Kıtalardaki ilk mısralarda ise 7'li ve 6'lı hece vezni kullanılmaya çalışılmıştır. Şiirde beş kıtaya ek olarak bir mısradan oluşan tek kelimelik bir kullanım esas alınmıştır. " Ötede bir Tanrı var olduğunu " dizesi her kıtanın akabinde tekrarlanarak adeta nakarat kısmını oluşturmuştur.

Şiirde kafiye çeşidi aramak istediğimizde karşımıza zengin kafiye çeşidi çıkmaktadır. Ayrıca zengin kafiyelerin ardından rediflerin de kullanıldığını görmekteyiz. Kafiye çeşidi olarak şiirde bir uyumun olduğu görülmektedir. Tüm kıtalarda üç ve daha fazla ses benzerliğinin esas alındığı zengin kafiye çeşidinin kullanıldığını görmekteyiz. Kafiye düzeni olarak belli bir düzenin varlığından söz edemeyiz. Kıtalarda mısralar duygu yoğunluğunun çıkışına göre tertip edilmiştir.

Şairimiz şiirinde herkesin anlayacağı sade, açık ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır. Kelimeler de sanatlı kullanımı görmemekteyiz. Kelimelerde mecazlı kullanıma pek rastlamamaktayız. Kelimeler ağırlıkta olarak gerçek anlamlarında kullanılmaya çalışılmıştır. Şairimiz kelimeleri seçerken okuyucusuna gerçek

bir hakikati haykırmaktadır. Her şey onu anlatırken, her şeyde ona ait sikkeler tezahür edilirken bu ayan beyan olan körlük neden? Gündüzün koynunda bu karanlık gecelere ait tavırlar niçin?

Şiirimizde dil bilgisi olarak şairimiz cümlelerin sonunda fil kipi olarak ağırlıkta geniş zaman ve gelecek zaman kip ekleri kullanılmıştır. Zaten şiirin mısraları bilinen bir hakikati anlatma gayesi güttüğünden kip seçimi de yerindedir. Hakikatler anlatıldıktan sonra akıl süzgecinden geçirildikten sonra yeniden yorumlanacağından birleşik kiplerden hikaye birleşik kip eki kullanılmıştır. Kıtaların ilk mısrasını oluşturan dizlerde istek kipi kullanılmıştır. Şahıs olarak da şiirde birinci çoğul ile üçüncü tekil şahıs eklerinin kullanıldığını görmekteyiz.

Şiirdeki mısralarda kullanılan kelimelerin özelliklerine baktığımızda yumuşak ünsüzlerin fazla kullanıldığını görmekteyiz. " b, l, n, m " ünsüzleriyle " o, ü, i " ünlü harflerinin ağırlıkta olarak kelimelerde kullanıldığı görülmektedir. Kelimeler belirli bir düzende boğumlanmadan çıktığından ve sadece bir hakikati anlatma gayreti amaç olarak güdüldüğünden kelimelerdeki harflerde titizlikle seçilmiştir. Ara ara sert ünsüzler de kullanılmış fakat onlar gerçeğin vurgulanmaya çalışıldığı mısralardaki kelimelerde kullanılmaya özen gösterilmiştir. Mesela " Tanrı, toprak, uzaklaştıkça vb. " kelimelerde görmekteyiz.

Serbest vezne daha çok yaklaşan bir tutum olan devrik cümle kullanımını bu şiirimizde de görmekteyiz. " Kim ölür kim kalır sözünden önce / Ötede bir Tanrı var olduğunu / Bakalım merhametine ve öfkesine / Bir hayat kuralım yaşayalım alabildiğine " Bu kullanım esasında şiirin etki alanını genişletmekte ve okuyucu farklı duygulanmaların etkisine almaktadır. Devrik cümle kullanımı şiirimizdeki kelimelere daha farklı bir söyleyiş tarzı katmıştır.

Şiirde didaktik bir anlatım tarzının olduğunu görmekteyiz. Şairimiz tarafından Yüce Allah'ın varlığının yeryüzündeki delilleri olan yeryüzü, toprak, zaman, insan gibi yaratılmışların hakikatleri perdesi altında O'na ait emareler okuyucuya anlatılmaya çalışılmıştır. Şairimizin duygularının en üst düzeyde depreştiği zaman dilimlerinde yazılmış izlenimi verirken, nasihat havasının karşılıklı konuşma havası içerisinde verildiği görülmektedir. Kelimelerde realist etkinin varlığı görülmektedir. Romantik sanatçılarda görülen her şeyi akılla değil de, duygularla açıklama eğilimi bir nebze de olsa şiirde sezilmekte fakat ağırlıkta olarak realist etkinin varlığı sezilmektedir.

" Rab ! " adlı şiirimizin bu biçim özelliklerinin yanında, içerik özellikleri bakımından ele alıp incelemeye çalıştığımızda şiirimizin şu özelliklerini görmekteyiz:

Yeryüzüne bakalım

Bakalım ardından ne gelecektir

Kim ölür kim kalır sözünden önce

Bakalım kim durup düşünecektir

Ötede bir Tanrı var olduğunu

Şiirin cümle kapısı mahiyetindeki giriş cümleleri. İnsanın ayaklarını kadem eylediği ve Rabbimizin altı (6) günde halk ettiği müstesna mekânların diyarı yeryüzü. Hz Âdem Efendimizin ayak tozuyla nurlanmış ve o Kutlu Nebi'nin (sav) nurunun bedenlerde taşınarak üzerinde seyr-ü sefer ederek diyarlar kat ettiği mekânlar. Yanında yoldaş olarak Hz Havva annemizle hasbıhal ederek yıllar birbiri ardınca kovalanırken, cennetten indirilişin hüznü bedenlerini sarınca ve O'nun (cc) rızasına muhalif işler yapmanın hicranı dağlar, taşlar, ovalar, dereler ve tepeler aşılmış ve her şeyde Allah'ın emaresi izler aranır olmuştur. Çünkü eziktiler, suçluydular. Ama biliyorlardı ki, O'nun rahmeti her şeyi aşkındı. Bunun adına her şey yapılmalıydı. Her canlıya, mahlûka O'nu (cc) anlatma telaşı bedenlerini sarmıştı. O (cc), mekândan münehhezdi ama ona yönelinecek bir mekanın olması şarttı. Cebrail üveyik kanatlarıyla süzülürken semadan yeryüzüne o kutlu beldenin ilk harcı konulmuştu bile. İşte yeryüzü cennete eş bir mekâna beşiklik etmenin sancısını yüreğinde hissetmeye başlamıştı bile. Kâbe denilmişti o kutlu beldeye. Etrafında yüce sevdalı âşıkların el pençe divan durup, aşka gelip "Hu!" dedikleri üveyik kanatlarla çevrelenmiş yeryüzü toprağı. O belde ki, Yüceler Yücesinin kutlu elçisinin doğum sancularına gebe olacaktı. İnsanlık ona doğru yönelecek ve ıssız gecelerin koynunda secdelerde ona el açıp yalvaracaktı.

Şiirimizde de bahsedildiği üzere bakalım seyir esnasında daha nelere şahit olacağız. Gelen göçer, konar gider bu diyarlardan. Birbiri ardınca insanlığın ağlayarak göz açtıkları bu dünya semasından miadını dolduran ve kendisine verilen defterin son sayfasının da kullanılmasıyla artık göçmek zamanı gelmiştir. Nice gönlü sevdalılar bu dünyaya geldi de ellerinde amelleri dışında hiçbir şeyi götüremediler öte dünyaya. Elleri hayır amellerinin tohumuyla ahiret mezrasını ekmeye gittiler. Döktükleri gözyaşlarıyla sulayacaklardı amellerini ve onların boy verip meyveye duracaklarını anı beklemeye başlayacakları başka âlemlere doğru yolculuk başlamıştı. Ama bundan kimsenin haberi yok.

Nice insanlar gördü bu yeryüzü. Kimisi Nemrut kimisi Firavun kimisi de Karunlar oldular ama ellerindeki dünya ziynetlerinin hiçbirisi fayda vermedi ahiret adına. Dahası başa bela bile oldu. İnsanoğlu için yeryüzünde nice ibret alınacak dersler vardır ama okuyana ve dersine doğru çalışanlara. Bütün bu sevkiyatları düzenleyen ve belirli bir tertip düzeninde çalıştıran bir Yaratıcının varlığı apaçık delilleriyle ortada. Daha ibret alıp varlığını kabul etmezsen bekle daha neler var onu anlatan.

İnsana bakalım

Bakalım merhametine ve öfkesine

Şefkatine ve gazabına bakalım

Herkes ruhunda bir Tanrı'yla ölecektir

Bakalım kim bilip öğrenecektir

Ötede bir Tanrı var olduğunu

"İnsan bu, su misali, kıvrım kıvrım akar ya" dizelerinin iradesizce dillerden döküldüğü anlarda okunabilecek mısralardır şiirimizin şu güzide satırları. Evet, zamanı kıskaçında kıvrılarak su misali akan

insan ömrü. Bez parçasında dünyaya merhaba dediğimiz anlarda etrafımızda nice yüzler gülücüklerle sevince gark olmuşken ben ağlıyordum bilinçsizce. Bilinçsizce diyorum ama vazifenin yükü omuzlarımda, ağırlığını kaldıracak mıyım yeryüzü şemsiyesi altındaki mekânlarda. Sonra yine bir bez parçasında biten ömür kavgası yılar. Bu sefer de sen Rahmeti Rahmana kavuşmanın verdiği sevdıyla sabırsızlanırken arkadaki yürekler bu sefer de ağlamaktadır. Bu ne tezatlar dünyası yahu! Akıl sır erdiremiyorum işlere. Ben sevdama erişmişken bu feryatlar niye?

İnsan kalu belada emanete sahip çıkacağına ahdedtiği anda dünyaya gönderilmiş ve vazife tüm ağırlığıyla başlamıştır bile. Toprakta imal edilmiş bedenlere ruh üflendiğinde dünyaya gelme vaktinin izleri belirmeye başlamıştır. Hâkim-ü Mutlak Rabbimiz tüm rahmetinin enginliğiyle bizi kuşatmışken bizdeki gadap niye. Aç açabildiğin kadar sineni, ummanlar gibi olsun; inançla geril ve el uzatmadığın ve alaka duymadığın mahzun bir gönül kalmasın. O kadar ki şefkatinin enginliğinde dualarının başında "Ya Rab! Bedenimi o kadar büyüt ki, cehennem alevlerini ben kapatayım ve başka kimse girmesin." anlayışına sahip civanmert yürekler.

Kim neye inanıyorsa onunla dirilecektir. Şairimizin kelimelerinde de belirttiği üzere herkesin yüreğinde bir olan Allah'a eş bir ilah doğmuştur. Günümüzde insanlar bir şeylerin esiri olmuş ve deli divane bu boş hayaller uğruna koşturmaktadır. Kimisi para kimisi kadın kimisi de boş hayaller uğruna çırpınıp durmakta ve ömrünü heba etmektedir. Cahiliye döneminin günümüzcesini yaşamaktayız maalesef. Kendi gönlümüzde Rahmanın gecelerde konuk olduğu tahtlarda şimdilerde başkaları oturmakta. Bakalım tahtın gerçek sahibi yerine gönlümüzde oturabilecek mi? Yoksa Firavunlar gibi dünya denizine gark olacağımız an mı Allah'ın varlığını, birliğini bileceğiz? Bilebilecek miyiz gerçek maşukun kim elinde olduğunu?

Tepeden tırnağa mükemmeliyetlerle teçhiz edilmişken bu israf ve vurdumduymazlık niye ve kime? Dünyanın adeta köy haline geldiği günümüzde bu vurdumduymazlık emarelerini niye göstermekteyiz? Derdimiz başka olmalı bizim. Dertsilerin derdine başka bir dert aramak niye? Çünkü sarmış yaralı bedenlerini dertsizlik illeti. Orhan Veli'nin yıllar ötesinden "Derdim Başka" adlı şiirinde haykırdığı kelimelerle duyguları tekrar dile getirmek ise yine bize düşüyor.

Sanma ki, derdim güneşten ötürü;
Ne çıkar bahar geldiyse?
Bademler çiçek açtıysa?
Ucunda ölüm yok ya.
Hoş, olsa da korkacak mıyım zaten
Güneşle gelecek ölümden?
Ben ki, her nisan bir yaş daha genç,
Her bahar biraz daha aşığım;
Korkar mıyım?

Ah dostum, derdim başka...
Toprağa bakalım
Bakalım ölüye yoldaş toprağa
Kim bilir kimleri getirecektir
İnceden inceye nefes bularak
Bakalım kim görüp inanacaktır
Ötede bir Tanrı var olduğunu

Evet, mısralar sayfaların tek tek dürülmesi mesabesinde çevrilmekte ve bu esnada hayretler birbirini kovalamaktadır. Şairimizin ifadelerinin belli bir düzende sıralandığını görmekteyiz. Yaşadığımız yeryüzü mekânlarından başlayarak buralarda yaşayan insana geçtik. İnsan evsafı üzerinde biraz mütalaa ettikten sonra aslımız olan toprağın deyişlerini dinleyelim şairimizin mana yüklü kelimelerinde. Ne de güzel söylemişti topraktan geldiğinin bilinciyle yüreği, bu toprakların sevgilisine yani sahibine sevdaya tutulmuş âşık olan Veysel.

Dost dost diye nicesine sarıldım
Benim sadık yârim kara topraktır.
Beyhude dolandım boşa yoruldum
Benim sadık yârim kara topraktır.

Nice güzellere bağlandım kaldım
Ne bir vefa gördüm ne fayda buldum
Her türlü isteğim topraktan aldım
Benim sadık yârim kara topraktır.

Havaya bakarsam hava alırım
Toprağa bakarsam dua alırım
Topraktan ayrılırsam nerde kalırım
Benim sadık yârim kara topraktır.

Toprak vefalıdır. Bağrına sakladığı sevgiliye ait izleri öylesine saklamasını bilir ki, arayan onda bir şeyler bulamaz. Ondan gelip ona gitmeyecek miyiz bu Kaanlık ve soğuk mermerler üzerinde. İnsanın topraktan gelip toprağa gideceği hakikatini şairiz kelimelerinde öyle sanatlı bir söyleyişle ifade etmiş ki, bu mahareti sezme usta kalemlerin işi olsa gerektir. İnanmayan gözlere, kulaklara öyle gizli hazineleri haykırmaktadır ki, kör yüreklere işte daha ne bekliyorsun demektir. Bağrına atılan bir tohum nasıl koyu karanlıkların sınırsız koynunda yemyeşil olma adına kendinde Yaradan'dan izler göstermektedir. Dallanıp budaklandıkça haykırır tüm insanlığa "Yetmez mi bunca avare, boş dolanmalar?"

Toprağa atılan kara kuru bir tohumun dallanıp budaklandıktan sonra güneş, hava ve suyla dost olup

günlerini kovaladıkları güneşin şuleleri altında yandığı anlarda meyveye durmuştur bile. Meyveler de olgunlaşma izleri görülünce yumuşak eller narin bedenlerde dolaşip dururken ramazan orucunu açmaya başlayacak olan insanın iştahını kabartmaktadır. Ve sofradaki en güzide köşesine oturmuş minarelerdeki Allahu ekber sedalarını beklemektedir. Düşünen insanlar için nice ibret alınacak emareler yeryüzünde sofralar halinde serilmiştir de onlardaki izleri temaşa edecek bağı yanık kara sevdalıları beklemektedir. Kâinattaki her şey O'nu (cc) bize anlatmıyor mu aslında?

Zamana bakalım

Bakalım gelip geçen zamana

Bir hayat kuralım yaşayalım alabildiğine

Bakalım kim duyup hissedecektir

Ötede bir Tanrı var olduğunu

Sözün son noktaya ulaştığı tek kavram. Üzerinde yorumların yapılamadığı kelime. İnsanı ve tüm kâinatı çepeçevre kuşatmış olan sarmal. Yeryüzü denilen mekanın atmosfer katmanı altındaki her cismi kavrayarak evirip çeviren dilim. Geriye dönüşlerin kesinlikle yasaklandığı insan ömrünün en yakışıklı, en alımlı dakikaları.

Sevgili uğruna boş hayallerle avunulan saniyelerin anı. Geceler şafağa gebe dururken, en acı ıstıraplar bu zamanın dilimlerinde gündüze yani aydınlığın kucaklayıcı iklimine muhtaçtır. Giden sevgililerin dönmeyeceğini bildiğimiz kederli anlarımız. O Yar ki, her şeyi kudret eliyle kuşattığı hengamede geriye dönüşlerin olmadığı isyanlı dakikalar. Ayna karşısında yüzlere vurulan kırışlar, gözlerin altındaki mor halkalar topluluğu. Ne de farklı ifade etmişken şairimiz zamanın vurdumduymazlığına isyanını, ama nafle gözyaşlarının akıtıldığı zamanlar.

Ey zaman, bilmez misin ettiğin kötülükleri?

Sana düşer azapların, tövbelerin beteri.

Alçakları besler, yoksulları ezer durursun:

Ya bunak bir ihtiyarsın, ya da eşeğin biri.

Her sabah yeni bir gün doğarken,

Bir gün de eksilir ömürden;

Her şafak bir hırsız gibidir

Elinde bir fenerle gelen.

Defterler açıldığında, gökyüzü sıyrılıp alındığında, cehennem tutuşturulduğunda, cennet yaklaştırıldığı zamanda her şey ve herkes unutulur. İşte bizi o anın vahşetinden koruyacak olan Rabbimize ait bunca işareti izlerken niye vurdumduymaz davranıyoruz. Güneş ve ay bir araya getirildiğinde ve hani insanın kaçacak yer neresi dediği zamanda, dağların un ufak olduğu, denizlerin tutuşturulduğu, yıldızların gökyüzünden inci tanelerinin döküldüğü gibi bir bir üstümüze döküldüğü zamanlarda nereye kaçacak ve

kimden medet umacağız? Şairimizin dediği gibi "Ötede bir Tanrı var olduğunu " inanarakdan haykırıyoruz tüm benliğimizle.

Geçmişe bakalım
Hayır! Bu böyle bitmemeli
Görüyorum kesinlikle görüyorum
O'na yaklaştıkça bana yaklaştın
Ben uzaklaştıkça benden uzaklaştın
Ötede bir Tanrı var olduğunu

İnanıyorum...

Geçmiş. Elemleriyle, hüznleriyle, sevdalarıyla yüklü hatıralar yığını. Ne de güzel geçiyordu gençlik yılları. Aşkın sarhoşluğuyla fani mahbuplara tam da bel bağlamışken kim açtı bu hatıralar defterindeki mısraları.

Ömrün son demlerine ulaşmışken şairimiz korkusunu dile getirmektedir. Şairimiz kurtuluşunu, başka insanların kurtuluşunda aramakta ve bu insanların sarhoşluğundan uyanmaları adına satırlarına son kelimelerin mührünü vurmaktadır. Sizin aslınız böyle değildi, böyle de olamazsınız diye haykırmaktadır. Hayat penceresi sonuna kadar açılmıştır ve diyarı âleme ait her şey ayan beyan görülmektedir. Sizin mabeyninizdeki duygularınız nasılsa Hazreti Rahmana karşı o da size o nispette yakındır. Kitabı mübininde buyurmuyor mu ki, " Bana yürüyerek gelen kuluma ben koşar adımlarımla gelirim." Gençlik olgunluk yılları geride kaldı. Bel büküldü kaddi ve haddi kalmadı artık yeter bu inat. Var boynu tasmalılar kervanına sende katıl. El aman, el aman de ve kurtul. Yoksa başka şairimizin mısralarını sn de yılların akabinde tekrarlamak zorunda kalırsın.

Ah o kadrini bilmediđim günler,
Koklamadan attığım gül demeti,
Suyunu sebil ettiđim o çeşme,
Eserken yelken açmadığım rüzgâr
Gel gör ki, sular batıya meyleder,
Ağaçta bülbülün sesi değiştii,
Gölgeler yerleşiyor pencereme;
Çağınız başlıyor ey hatıralar.
Gençlik böyledir işte, gelir gider;
İçimi titreten bir sestir her gün.

Tüm bu inanmakta zorlandığınız her şeye karşılık ben tek bir kelime ile haykırıyorum demektedir şairimiz duygularının sona yaklaştığı anlarda: " İnanıyorum." Şiirin bitişi her şeyi ve şairimizin bu

konulardaki düşüncelerini tek kelimeyle özetlemektedir.

Kâinattaki her varlık O'nu (cc) anlatmıyor mu? Bir sineğin göz bebeğini yaratan ile güneşi yaratan da O, değil mi? Her şeyde Onun sikkelerini mütalaa etmiyor muyuz? Her şey O'nu anlata dururken mahyalarda kandiller yanmaya başladı. Bu zamanın geldiğini müjdelemekte ve bize de sabırla su ve hurma yanı başında dualarda inim inim inlemek düşünüyor.

Şairimizin şiirindeki ince derslerini diz çöküp mütalaa ettikten sonra bizlerde karanlığın yavaş yavaş sabrımızı sarmaladığı anlarda kelimelerimize nokta koyup başka diyarlara göç etme hayaliyle kıvranıyoruz. Dersimizin geri kalan anlarını başka bir şiirin ikliminde mütalaa etmek üzereyken dilimizde tekrarlanan "İnanıyorum." kelimesi mi cümlesi mi bilmiyorum amma dorusu da bu olsa gerek diyorum. Kervanın ardı sıra gitmek vakti geldi herhalde.

Ramazan ayının bu son demlerini yaşadığımız zamanın dakikaları önünde sürüklediği anlarda güz rüzgârlarının dalında kalan son yaprağını bırakmama inadını tüm satırlarımızda hissederken ve satırlar bizi kendisinden bırakmazken ben de divitimi yakut hokkama bandırdığımda uyandım mürekkebinin bitmek üzere olduğuna. Bu da kelimelerimin son katresini de kullandığımızı bize haykırıyordu. Biz de bu anlarda Necip Fazıl Kısakürek gibi demek istiyoruz:

GEÇİLMEZ

Bu kapıdan kol ve kanat kırılmadan geçilmez;
Eşten, dosttan, sevgiliden ayrılmadan geçilmez.
İçeride bir has oda, yeri samur döşeli;
Bu odadan gelsin diye çağrılmadan geçilmez.
Eti zehir, yağı zehir, balı zehir dünyada,
Bütün fani lezzetlere darılmadan geçilmez.
Varlık niçin, yokluk nasıl, yaşamak ne, top yekûn?
Aklı yele salıverip çıldırmadan geçilmez.
Kayalık boğazlarda yön arayan bir gemi;
Usta kaptan kılavuza varılmadan geçilmez.
Ne okudun, ne öğrendin, ne bildinse berhava;
Yer çökmeden, gök iki sak yarılmadan geçilmez.
Geçitlerin, kilitlerin yalnız O'nda şifresi;
İşte, işte o eteğe sarılmadan geçilmez!

ÖMER BATI

20.09.2009 - Gaziantep